

GB-094009

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. IV) Examination**March / April - 2019****BEDOE-405 : School Administration & Management****(શાળા વ્યવસ્થાપન અને સંચાલન)**Time : $1\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 35

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબો આપો : ૮

- (૧) ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ ધારાનાં સંદર્ભમાં માધ્યમિક શિક્ષકો માટેની આચારસંહિતા (Code of Conduct) અને નોકરી માટેના નિયમોની ચર્ચા કરો.
- (૨) સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપનના સોપાનો જણાવો.
- (૩) શિક્ષણ ટ્રિબ્યુનલનું કાર્યક્ષેત્ર અને સત્તાઓ ચર્ચો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : ૬

- (૧) શાળા વ્યવસ્થાપન એટલે શું ? શાળા વ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, શાળા વ્યવસ્થાપનનું મહત્વ સમજાવો.
- (૨) પ્રત્યાયન એટલે શું ? શિક્ષણ ક્ષેત્રે અસરકારક પ્રત્યાયનની આવશ્યકતા જણાવો.

૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૮

- (૧) શાળાની મૂળભૂત આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓની ચર્ચા કરો.
- (૨) અંદાજપત્ર એટલે શું ? શાળા અંદાજપત્રનું મહત્વ સમજાવો.
- (૩) શિસ્તની જાળવણીમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : ૬

- (૧) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની સત્તાઓ અને ફરજો જણાવો.
- (૨) ગુજરાત રાજ્ય શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ (GCERT)ના વિવિધ વિભાગો અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો : (બધા ફરજિયાત)

૭

- (૧) શાળા વિકાસ સંકુલ એટલે શું ?
- (૨) શાલેય ભાવાવરણ એટલે શું ?
- (૩) સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિ એટલે શું ?
- (૪) ગુજરાતમાં માધ્યમિક શિક્ષણ ધારો ક્યારથી અમલમાં આવ્યો ?
- (૫) DIETનું પૂરું નામ આપો.
- (૬) હેનરી ફેયોલે વ્યવસ્થાપનના કેટલાં સોપાનો સૂચવ્યા છે ?
- (૭) ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ કયું સામયિક પ્રકાશિત કરે છે ?

ENGLISH VERSION

1 (a) Answer any **two** of the following questions :

8

- (1) Discuss the code of conduct of secondary school teachers and their service rules in reference to Gujarat Secondary Education Act.
- (2) Give the steps of Total Quality Management.
- (3) Discuss the scope and powers of Educational Tribunal.

(b) Answer any **one** of the following questions :

6

- (1) What is Educational Management ? Clarify the concept of Educational Management and explain the importance of Educational Management.
- (2) What is communication? Explain the requirements of effective communication in Education.

2 (a) Answer any **two** of the following questions :

8

- (1) Explain in detail basic infrastructural facilities in school.
- (2) What is the meaning of budget? Explain the importance of school budget.
- (3) Mention the role of teachers in maintaining discipline.

(b) Answer any **one** of the following questions : **6**

- (1) State the duties and powers of Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board.
- (2) Discuss the different sections and functions of Gujarat Council of Education Research and Training (GCERT).

3 Answer the following questions : (All compulsory) **7**

- (1) What is Shala Vikas Sankul ?
 - (2) What is School climate ?
 - (3) What is co-curricular activity ?
 - (4) When the Gujarat Secondary Educational Act was implemented ?
 - (5) Mention the full form of DIET ?
 - (6) How many components of Organization are suggested by Henry Fayol ?
 - (7) Which Magazine is published by Gujarat Secondary Education Board ?
-